

KOLEKTIVNI UGOVORI

Krešimir Rožman

PROPIŠI

- **Ustav RH**
- **Međunarodni ugovori**
  - Konvencija Međunarodne organizacije rada br. 98.
  - Europska socijalna povelja
- **Zakoni**

USTAV RH

Članak 57.

Pravo zaposlenih i članova njihovih obitelji na socijalnu sigurnost i socijalno osiguranje uređuje se zakonom i **kolektivnim ugovorom**.

Članak 61.

Jamči se pravo na štrajk.

U oružanim snagama, redarstvu, državnoj upravi i javnim službama određenima zakonom može se ograničiti pravo na štrajk.

KONVENCIJA 98 MOR-a o primjeni načela prava na organiziranje i kolektivnog pregovaranja

Članak 4.

U skladu s nacionalnim uvjetima moraju se, ako je potrebno, poduzimati odgovarajuće mjere za poticanje i promicanje punog razvoja i upotrebe mehanizama dobrovoljnog pregovaranja između poslodavaca ili udruga poslodavaca i udruga radnika u cilju utvrđivanja uvjeta zaposlenja kolektivnim ugovorima.

Europska socijalna povelja

**RADI OSIGURANJA UČINKOVITOG OSTVARIVANJA PRAVA NA
KOLEKTIVNO PREGOVARANJE, UGOVORNE STRANKE SE OBVEZUJU:**

1. promicati jednakopravna savjetovanja između radnika i poslodavaca;
2. promicati, kada je to potrebno i prikladno, uspostavu mehanizama dobrovoljnog pregovaranja između poslodavaca ili poslodavačkih organizacija, s jedne strane, i organizacija radnika, s druge strane, **radi uređenja uvjeta zaposlenja kolektivnim ugovorima;**
3. promicati uspostavu i korištenje odgovarajućih mehanizama mirenja i dobrovoljne arbitraže radi rješavanja radnih sporova;
i priznaju:
4. pravo radnika i poslodavaca **na kolektivnu akciju** u slučaju interesnih sukoba, uključujući i pravo na štrajk, ograničeno obvezama koje mogu proizaći iz prethodno prihvaćenih kolektivnih ugovora.

Zakoni Republike Hrvatske

1. Zakon o plaćama u javnim službama
2. Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata
3. Zakon o radu

Primjena: posebni zakon derogira opći

KOLEKTIVNI UGOVOR POSEBAN SU IZVOR PRAVA KOJI POSTOJI SAMO U RADNOM PRAVU

Specifičnost kolektivnih ugovora:

- sklapaju ugovorne strane (poslodavci, koje može predstavljati i Vlada, i sindikati)
- a djeluje prema svima (radnicima, te drugim poslodavcima sukladno zakonu).
  - **Prema svima uvjetno – prema svima za koje zakon određuje da djeluje**

Usporedba sa drugim izvorima prava

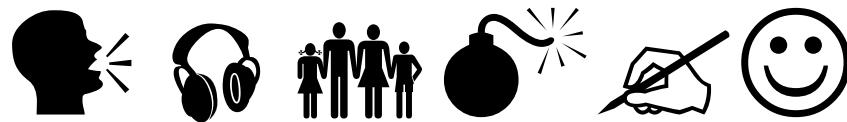
UGOVOR: *sklapaju ugovorne strane = djeluje samo $\Leftrightarrow$ između ugovornih strana*

PROPIST: *donosi ga Sabor ili Vlada = djeluje prema $\rightarrow \uparrow \downarrow \nwarrow$ svima*

KOLEKTIVNI UGOVOR:

**sklapaju $\Leftrightarrow$ ugovorne strane = djeluje prema
 $\rightarrow \uparrow \downarrow \nwarrow$ svima**

PREGOVORI ZA KOLEKTIVNI UGOVOR

Dugotrajan proces

Pregovaraju ovlaštene osobe

Moraju imati punomoć za pregovore i sklapanje kolektivnog ugovora

Pregovarački tim Vlade RH treba imati odluku koja zamjenjuje punomoć

Pregovarat se mora u DOBROJ VJERI

Sindikat u pregovorima može koristiti **štrajk** kao sredstvo pritiska

PREDMET KOLEKTIVNOG UGOVORA

OBVEZNO PRAVNI DIO - Prava i obveze stranaka koje su sklopile kolektivni ugovor (sindikata i poslodavca)

NORMATIVNI DIO - pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnih odnosa, pitanja socijalnog osiguranja te druga pitanja iz radnog odnosa ili u vezi s radnim odnosom (npr. plaće i sva materijalna prava, radno vrijeme, odmori i dopusti, uvjeti za zasnivanje i prestanak ugovora o radu, prava sindikata i sindikalnih povjerenika, i dr.

Može sadržavati i pravila o sastavu i načinu postupanja tijela ovlaštenih za mirno rješavanje kolektivnih radnih sporova.

Predmet kolektivnog ugovora – što ne može

- **Pitanja radničkih vijeća** - izbačeno iz predmeta kolektivnog ugovora Zakonom o radu (Narodne novine 93/14)
- Predmet ne može biti niti **proširenje ovlasti radničkog vijeća** (npr. suglasnost za otkaz za mlađe od 60 godina) iako ZOR u jednom članku tu mogućnost spominje (zaboravili su međusobno uskladiti članke)
- **Nepovoljnija prava za radnike – osim** tamo gdje Zakon o radu to izričito ovlašćuje (npr. ugovor o radu na određeno vrijeme dulji od 3 godine)
- **Mijenjanje odredbi iz drugih zakona** (npr. bolovanje nakon 42 dana uz veći iznos naknade na teret HZZO-a, ili povećanje neoporezivog iznosa plaće)

PRIMJENA POVOLJNIJEG PRAVA ☺

Ugovoriti **samo povoljnija prava** od onih određenih Zakonom o radu (osim iznimno – iznimka propisana Zakonom).

U slučaju različitih prava, primjena najpovoljnijeg (osim iznimke).

Ne mogu se mijenjati prava iz posebnih zakona, npr. uvjeti za zasnivanje i prestanka ugovora o radu prema tim propisima.

Stranke kolektivnog ugovora

NA STRANI POSLODAVCA –

- poslodavac, udruga poslodavca i **Vlada RH**, lokalna uprava, osnivač, financijer

NA STRANI RADNIKA

- Isključivo sindikati

Stranke kolektivnog ugovora

Prema članku 25. Zakona o reprezentativnosti, stranke kolektivnog ugovora mogu biti:

1. na strani poslodavca, jedan ili više poslodavaca ili njihove udruge, a na strani sindikata, jedan ili više sindikata koji su reprezentativni u skladu s ovim Zakonom.
- 2. na strani poslodavca - Vlada RH,**
- 3. a na strani sindikata - sindikati koji su zastupljeni u pregovaračkom odboru iz članka 14. Zakona (javne i državne službe – TKU),**
- 4. na strani poslodavca - Vlada RH,**
- 5. a na strani sindikata - jedan ili više sindikata koji su reprezentativni u skladu s ovim Zakonom (kolektivni ugovor iz članka 14. stavaka 3. i 5. Zakona – pojedine javne službe),**
6. na strani poslodavca, udruga poslodavaca više razine, a na strani sindikata, jedna ili više udruga sindikata više razine kojima je utvrđena reprezentativnost za sudjelovanje u tripartitnim tijelima na nacionalnoj razini (za kolektivni ugovor koji bi se primjenjivao na radnike zaposlene kod poslodavaca udruženih u udrugu poslodavaca više razine).

REPREZENTATIVNOST SINDIKATA – Zakon o reprezentativnosti

- Ako postoji samo **1 sindikat** – on je reprezentativan i njegova se reprezentativnost ne utvrđuje.
- Ako postoji **više sindikata**:
  - svi sindikati koji djeluju na toj razini mogu pisanim sporazumom utvrditi koji se sindikati smatraju reprezentativnim te se reprezentativnost tih sindikata ne utvrđuje,
  - ako sindikati **ne postignu** pisani sporazum svaki sindikat može pred Povjerenstvom za utvrđivanje reprezentativnosti (dalje: Povjerenstvo) pokrenuti postupak utvrđivanja reprezentativnosti sindikata.

Kada djeluje više sindikata

Reprezentativnim sindikatom – koji ima najmanje **20% radnika članova** od ukupnog broja sindikalno organiziranih radnika zaposlenih na razini na kojoj se utvrđuje reprezentativnost.

U broj radnika članova sindikata ubrajaju se radnici članovi sindikata:

- *koji su poslodavcu dali pisano suglasnost za ustezanje sindikalne članarine od plaće*
- *koji koriste prava na rodiljne i roditeljske potpore u skladu s posebnim propisom*
- *koji samostalno uplaćuju sindikalnu članarinu.*

Javna službe – Temeljni kolektivni ugovor

- U javnim službama, kada se radi o temeljnom kolektivni ugovor – reprezentativnost - **putem sastava pregovaračkog odbora.**
- Sindikati javnih službi nemaju se pravo dogovoriti – broj i sastav određuje Povjerenstvo.
- Svako područje treba biti zastupljeno s jednim članom, predstavnikom sindikata koji na tom području ima najveći broj radnika članova,
- Preostali članovi pregovaračkog odbora utvrdit će se razmjerno broju radnika članova ostalih sindikata koji sudjeluju u postupku utvrđivanja pregovaračkog odbora u odnosu na broj ukupno sindikalno organiziranih radnika na području za koje se pregovara.

Problemi kod stranaka kolektivnog ugovora u javnim službama

NEMA PRAVIH POSLODAVACA

Niti pojedinih poslodavaca niti udruga poslodavaca

**JEDINA STRANKA KOLEKTIVNOG UGOVORA JE VLADA – koja nije
poslodavac niti udruga poslodavaca**

Podsjećamo: Konvencija MOR-a br. 98:

*U skladu s nacionalnim uvjetima moraju se, ako je potrebno, poduzimati odgovarajuće mjere za poticanje i promicanje punog razvoja i upotrebe mehanizama **dobrovoljnog pregovaranja između poslodavaca ili udruga poslodavaca i udruga radnika** u cilju utvrđivanja uvjeta zaposlenja kolektivnim ugovorima.*

Problemi na strani sindikata

Dugotrajna birokratska procedura utvrđivanja reprezentativnosti

Donošenjem Zakona o reprezentativnosti iz Zakona o radu izostavljena odredba članka 253. ranijeg Zakona o radu *prema kojoj stranke kolektivnog ugovora mogu biti na strani radnika jedan ili više sindikata koji su spremni i sposobni sredstvima pritiska štititi i promicati interese svojih članova prilikom pregovora o sklapanju kolektivnih ugovora na području za koje se kolektivni ugovor sklapa.*

Zanemareno ono što je najvažnije – snaga sindikata

Npr. NEMA LIJEĆNIČKOG SINDIKATA

Knjiga Kolektivni ugovor: EU projekt: Citat

- *Donošenjem Zakona o reprezentativnosti mogućnost sklapanja kolektivnog ugovora, dakle reprezentativnost i zastupljenost, potpuno su formalizirane, što može dovesti do mogućeg isključenja iz pregovora i sklapanja kolektivnog ugovora najvažnijeg i najsposobnijeg sindikata.*
Tako vjerojatno reprezentativnost i zastupljenost možda neće imati Hrvatski liječnički sindikat, koji je ne samo sindikat nositelja djelatnosti u zdravstvu, nego i nesporno najmoćniji sindikat u zdravstvu, koji je sposobnost korištenja sredstava pritiska više puta dokazao dugotrajnim štrajkovima, koji su u dobroj mjeri paralizirali zdravstveni sustav pa je svojevremeno Vlada RH čak donijela odluku o zabrani štrajka, koju je odluku Ustavni sud RH ukinuo kao neustavnu i nezakonitu. Dakle, najvažniji i najmoćniji sindikat u zdravstvu neće vjerojatno moći biti stranka kolektivnog ugovora. Pitanje je samo je li takav sindikat kolateralna žrtva birokratiziranosti i formaliziranosti ovakvog sustava reprezentativnosti, ili je Zakon bio dobar način da se riješi jedan takav sindikat?

JEDNA ZANIMLJIVOST

Članak 197. Zakona o radu

(1) Osobe koje zastupaju stranke kolektivnog ugovora moraju imati pisanu punomoć za kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora.

Pregovarački tim Vlade (Ministarstva) nikada u odluci nema ovlaštenja za sklapanje kolektivnog ugovora, nego samo za pregovaranje.

Pitanje: Mora li Vlada poštivati Zakon?

Odgovor: Očito ne mora.

PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA – na strani radnika

Na sve radnike - ne samo članove sindikata (nema izričitog rješenja, ali

Članak 59. Ustava RH, o pravu na slobodno sindikalno organiziranje koje uključuje i slobodu istupanja iz sindikata.

- **Članak 90. Zakona o radu** - propisuje se da je poslodavac dužan radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu utvrđenom propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, odnosno ugovorom o radu, što očito i nesporno upućuje da je plaću ugovorenu kolektivnim ugovorom poslodavac dužan isplatiti svim radnicima.
- *Cijela konцепција Zakona o radu uređena je tako da se tim Zakonom uređuju osnovna prava radnika, a njihovo uvećanje ili razrada, kvantifikacija i sl. putem kolektivnog ugovora, te drugih izvora prava (ugovora o radu i pravilnika o radu). Prema tome, kada Zakon upućuje da se nešto rješava kolektivnim ugovorom očito upućuje da se to odnosi na sve radnika kod poslodavca a ne samo na neke od njih.*

PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA – na strani radnika

- Osim toga, primjena samo na članove sindikata ionako bi mogla doći u obzir samo u slučaju kada je isti sindikat stranka toga ugovora, dok o tome ne bi moglo biti govora u ostalim slučajevima obvezanosti poslodavca kolektivnim ugovorom (npr. u slučaju kolektivnog ugovora koji je sklopila udruža, gdje je npr. jedan sindikat sklopio ugovor, a sasvim drugi sindikat djeluje kod pojedinog poslodavca).
- **SUDSKA PRAKSA – neizravna – priznaju prava iz kolektivnog ugovora svim radnicima**

NEPOSREDNA PRIMJENA – PRAVO IZ KOLEKTIVNOG UGOVORA NE TREBA SE POSEBNO UGOVARATI UGOVOROM O RADU

NO, VLADA UVIJEK MOŽE ZAKOMPLICIRATI I OTEŽATI

- Prema mišljenju Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Vlada RH, sukladno članku 13. st. 1. Zakona o reprezentativnosti, **pregovara selektivno – U ISTOJ USTANOVİ** za radnike kojima se plaće osiguravaju iz državnog proračuna, ali ne i za radnike koje ustanova financira iz vlastitih prihoda, projekta, sredstava HZZ-a.
- **TO JE NEJEDINSTVENA I DISKRIMINIRAJUĆA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA – DVije KATEGORIJE RADNIKA U ISTOJ USTANOVİ**
- **MISLIM DA TO NIJE TOČNO!**

Primjena kolektivnog ugovora

- Same stranke kolektivnog ugovora ne mogu niti na koji način proširiti primjenu kolektivnog ugovora na one osobe za koje to zakon ne predviđa
- Npr. kolektivni ugovor za školstvo (sklopila Vlada i sindikati) ne može se primjenjivati na privatne škole, ili kolektivni ugovor koji sklopi udruga poslodavaca grafičke djelatnosti i sindikat, ne može se primjenjivati na poslodavce iz graditeljstva.
- Prethodno neovisno o tome što god stranke kolektivnog ugovora u samom kolektivnom ugovoru napisale.
- **Kolektivni ugovor je ugovor, a ne zakon stoga stranke same ne mogu određivati područje njegove primjene mimo onoga što određuje zakon.**

POSREDNA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Članak 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti - ugovorom o koncesiji, koncedent (HZZO) i koncesionar (liječnik) uređuju međusobna prava i obveze vezano uz korištenje dane koncesije, koja između ostalog uključuju odredbu o obvezi koncesionara (liječnika) da će prilikom određivanja plaća zdravstvenog radnika u svom timu usklađivati obračun plaća s odredbama kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

POSREDNA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

- Radi o ugovornoj obvezi temeljem zakona, da se osigura plaća zdravstvenom radniku (medicinskoj sestri) sukladno kolektivnom ugovoru, i to samo sukladno Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, a ne i Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama.
- **Pri tome bi liječnik trebao u ugovoru s medicinskom sestrom ugovoriti da ona ima pravo na plaću sukladno Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. U protivnom medicinska sestra se ne bi uspješno mogla pozivati na to pravo.**
- **Naime, članak 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti samo regulira odnose između koncedenta (HZZO) i koncesionara (liječnika), a ne daje neposredno pravo medicinskoj sestri.**
- **No, u protivnom može doći do otkaza koncesije liječniku -obveza.**

KOJE POSLODAVCE OBVEZUJE KOLEKTIVNI UGOVOR KOJI JE SKLOPILA VLADA RH

- Za poslodavce trgovačka društva i drugo - obvezanost kolektivnim ugovorom navedena je u članku 194. Zakona o radu.
- **NIGDJE NEMA IZRIČITE ZAKONSKEODREDBE DA KOLEKTIVNI UGOVOR KOJEG SKLOPI VLADA OBVEZUJE POSLODAVCE - JAVNE USTANOVE**
- **DAKLE, TO SE IZVODI** - poslodavce u javnim službama koji nisu sklopili kolektivni ugovor, obvezivat će kolektivni ugovor koji je sklopila Vlada RH (ili osnivač) koji ovlaštenja za sklanjanje kolektivnog ugovora imaju prema posebnim zakonima.

ZAKON O PLAĆAMA U JAVNIM SLUŽBAMA

Kolektivne ugovore na temelju ovoga Zakona sklapaju Vlada Republike Hrvatske i sindikati javnih službi.

Javne službe u smislu ovoga Zakona jesu: javne ustanove i druge pravne osobe **kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu,** Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i javne ustanove **kojima se sredstva za plaće osiguravaju iz sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.**

Poslodavci – članak 13. Zakona o reprezentativnosti

- (1) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih za koja se **sredstva za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u državnom proračunu**, odnosno riznici prema posebnom propisu i kojima se sredstva za plaće zaposlenih u javnim ustanovama osiguravaju iz sredstava HZZO-a, sindikati.....mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom koji imenuje ili za to ovlasti Vlada Republike Hrvatske.
- (2) U slučaju pregovaranja o sklapanju kolektivnog ugovora kojim se ugovaraju prava zaposlenih u javnim ustanovama **koje je osnovala Republika Hrvatska**, reprezentativni sindikati mogu pregovarati o sklapanju kolektivnog ugovora samo s pregovaračkim odborom koji imenuje ili za to ovlasti čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležan za obavljanje poslova upravnog nadzora nad radom te javne ustanove.

Poslodavci – članak 13. Zakona o reprezentativnosti

**DAKLE, POSLODAVCE – JAVNE USTANOVE OBVEZUJE KOLEKTIVNI
UGOVOR KOJI JE SKLOPILA VLADA RH:**

- 1. Ako im je Republika Hrvatska osnivač**
- 2. Ako se sredstva za plaće osiguravaju iz državnog proračuna ili
sredstava HZZO-a**

U KOJEM SE POSTOTKU MORAJU FINANCIRATI SREDSTVA ZA PLAĆE DA BI SE KOLEKTIVNI UGOVOR PRIMJENJIVAO?

Ustanove kojima Vlada nije osnivač ali se sredstva za plaće financiraju iz državnog proračuna ili HZZO-a

Da li je to 100%, preko 50% ili bilo koji postotak, npr. 10%?

- To je veliki broj ustanova, npr. osnovne škole, brojne bolnice te domovi zdravlja kojima su osnivači lokalna samouprava, ili fakulteti, kojima je osnivač sveučilište.
- Tumači se: preko 50% (nekada se nije tako tumačilo)

U kojem se postotku moraju financirati sredstva za plaće?

- Povjerenstvo za tumačenje Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama, protumačilo je da se taj Temeljni kolektivni ugovor ne primjenjuje na ustanovu kojoj se sredstva za plaće osiguravaju 2/3 iz gradskog proračuna, a 1/3 iz državnog, nego da je uvjet za primjenu da se sredstva za plaće osiguravaju ako se sredstva za plaće većinski osiguravaju iz državnog proračuna.
- *Tumačenje od 14. veljače 2016.*
- *U Kolektivnom ugovoru za zdravstvo piše: preko 50%.*

OBJAVA I EVIDENCIJA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Kolektivni ugovor se objavljuje kod poslodavca (ako je samo za jednog poslodavca).

Kolektivni ugovori koji se primjenjuju i više županija objavljuju se u Narodnim novinama.

Poslodavačka strana je dužna objaviti kolektivni ugovor.

Međutim, ako kolektivni ugovor nije objavljen svejedno se primjenjuje.

Kolektivni ugovor se evidentira u Ministarstvu rada i mirovinskog sustava (a kolektivni ugovori za jednog poslodavca u županiji).

Obveza poslodavca, ali ne utječe na primjenu.

IZMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Ako su isti sindikati može izmjena postojećeg kolektivnog ugovora.

Ako se pojavio novi reprezentativni sindikat – mora novi kolektivni ugovor.

PROŠIRENJE PRIMJENE KOLEKTIVNOG UGOVORA

Ministar rada na prijedlog stranke kolektivnog ugovora može kolektivni ugovor proširiti i na druge osobe (tj. druge poslodavce).

PRESTANAK KOLEKTIVNOG UGOVORA

Kolektivni ugovor prestaje:

1. Iste kom vremena na koji je sklopljen
2. Sklapanjem novog kolektivnog ugovora
3. Otkazom

Otkaz:

- *otkazni rok* mora biti ugovoren, ako nije iznosi 3 mjeseca
- *otkazni razlog* mora biti ugovoren, ako nije onda promjena okolnosti

PRODUŽENA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA ➔

**Pravna pravila iz kolektivnog ugovora primjenjuju se još najmanje
3 mjeseca nakon prestanka kolektivnog ugovora**

Primjenjuje se i kod otkaza.

Hvala na strpljenju!

Na koga se ne primjenjuje TKU i kolektivni ugovor za i zdravstvo

1. NE NA privatne ljekarne i ljekarne javne ustanove kojima je osnivač jedinica lokalne uprave:

- Jer im Republika Hrvatska nije osnivač,
- Jer im sredstva za plaće im ne osiguravaju iz državnog proračuna niti iz sredstava HZZO-a. **Naime, plaćanje provizije za izdavanje lijekova, temeljem ugovora između ljekarni i HZZO-a predstavlja čisto poslovni, obveznopravni odnos, kod kojeg se uopće ne može govoriti niti o kakvom osiguravanju sredstava za plaće.**

2. NE NA liječnike u koncesiji jer se prema zakonima (Zakon o plaćama u javnim službama i Zakon o reprezentativnosti udrug poslodavaca i sindikata) kolektivni ugovor koji sklopi Vlada RH primjenjuje se **samo na pravne osobe** (ustanove i sl.),

Na koga se ne primjenjuje kolektivni ugovor

- **3. NE NA privatne zdravstvene ustanove** koje imaju ugovor s HZZO-om, jer za to nema temelja u Zakonu o plaćama i Zakonu o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata.
- Naime, njima se **sredstva za plaće ne osiguravaju** iz državnog proračuna niti iz sredstava HZZO-a. Iz sredstava HZZO se osigurava samo plaćanje usluge, a ne sredstva za plaće. Dakle, njih kolektivni ugovor može obvezati isključivo temeljem ugovora s HZZO-om, ali to nije neposredna primjena kolektivnog ugovora na radnike, nego ugovorni odnos između HZZO-a i privatne ustanove.

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja

- Ovim Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja uređuju se prava i obveze iz rada i po osnovi rada radnika u djelatnosti zdravstva i zdravstvenog osiguranja za koja se sredstva u iznosu većem od pedeset posto troškova za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u državnom proračunu.
Pod sredstvima koja se u iznosu većem od pedeset posto troškova za plaće i druga materijalna prava radnika osiguravaju u državnom proračunu podrazumijevaju se i **sredstva koja se temeljem ugovora o provođenju zdravstvene zaštite ostvaruju od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.**

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja

MALE DVOJBE

- 50% (istina sukladno tumačenju TKU-a, ali nije baš jasno iz zakona)
- Što se misli pod „ugovorom s HZZO-om?
- **Zakon o plaćama i Zakon o reprezentativnosti izričito govore o osiguravanju sredstava za plaće, ne o financiraju putem ugovora kojima se plaćaju izvršene usluge ako nema osiguravanja sredstava za plaće.**

Primjena kolektivnog ugovora

- Same stranke kolektivnog ugovora ne mogu niti na koji način proširiti primjenu kolektivnog ugovora na one osobe za koje to zakon ne predviđa
- Npr. kolektivni ugovor za školstvo (sklopila Vlada i sindikati) ne može se primjenjivati na privatne škole, ili kolektivni ugovor koji sklopi udruga poslodavaca grafičke djelatnosti i sindikat, ne može se primjenjivati na poslodavce iz graditeljstva.
- Prethodno neovisno o tome što god stranke kolektivnog ugovora u samom kolektivnom ugovoru napisale.
- **Kolektivni ugovor je ugovor, a ne zakon i stranke same ne mogu određivati područje njegove primjene mimo onoga što određuje zakon.**

POSREDNA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

Članak 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti - ugovorom o koncesiji, koncedent (HZZO) i koncesionar (liječnik) uređuju međusobna prava i obveze vezano uz korištenje dane koncesije, koja između ostalog uključuju odredbu o obvezi koncesionara (liječnika) da će prilikom određivanja plaća zdravstvenog radnika u svom timu usklađivati obračun plaća s odredbama kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

POSREDNA PRIMJENA KOLEKTIVNOG UGOVORA

- Radi o ugovornoj obvezi temeljem zakona, da se osigura plaća zdravstvenom radniku (medicinskoj sestri) sukladno kolektivnom ugovoru, i to samo sukladno Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, a ne i Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama.
- **Pri tome bi liječnik trebao u ugovoru s medicinskom sestrom ugovoriti da ona ima pravo na plaću sukladno Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. U protivnom medicinska sestra se ne bi uspješno mogla pozivati na to pravo.**
- **Naime, članak 42. Zakona o zdravstvenoj zaštiti samo regulira odnose između koncedenta (HZZO) i koncesionara (liječnika), a ne daje neposredno pravo medicinskoj sestri.**
- **No, u protivnom može doći do otkaza koncesije liječniku -obveza.**

KRAJ
Hvala na pažnji